

Eurasier, från valp till vuxen, några råd på vägen!

Grattis till din nya valp, du har nu fått hem en liten fyrbent vän som förhoppningsvis kommer att finnas i ditt liv i många år framöver.

Här kommer jag att berätta lite om hur en eurasier är och vad som kanske väntar dig under de närmaste två åren då din eurasier utvecklas från valp till vuxen. En eurasier kan kallas vuxen vid ca två år ålder och under perioden fram till dess så är det mycket som händer i din hunds kropp och knopp. Dock utvecklas de i kroppen med massa och bredd ända upp till 4 års ålder.

Som nybliven eurasierägare vill jag hjälpa dig att förstå vad som händer och varför din hund betar sig som den gör.

När du får hem din valp så är den minst 8 veckor gammal och uppfödaren bör ha lagt den grundläggande tryggheten med att den har fått uppleva nya saker i sitt hem, både inne och ute. En eurasiervalp ska vara nyfiken på att undersöka nya saker.

Väl hemma med sin nya valp så tar man det lugnt de första dagarna och låter valpen bekanta sig med sin nya miljö, både inne och ute, och de människor som kommer att finnas i hundens dagliga liv. Lägg inte ut några tidningar inne som den ska kissa på, det är två steg bakåt i fel riktning. Det du säger till din valp med några tidningar är att det är tillåtet att kissa inne. Ta hellre ut den ofta och var steget före, vänta inte alltid på att den ska säga till. När en valp blir kissnödig så är det oftast för sent om du inte är på alerten då en valp inte har förmåga att hålla sig som en vuxen hund. Ta ut din hund när den lekt en stund, när den vaknar, när den har ätit och på så vis lär du den att sådant gör man ute, beröm den gärna. Många uppfödare har redan lagt denna grund när valpen flyttar och det är inte ovanligt att en eurasiervalp är i stort sett rumsren redan vid 8 veckors ålder. Skäll aldrig på en valp som råkar lätta på trycket inne utan bär ut din valp och visa att här gör man ifrån sig, polletten trillar ner så småningom, olika på olika individer.

Gå gärna en valpkurs/valputvecklingskurs med din valp, det är både nyttigt för valpen och för matte/husse. Träna din hund genom att titta den i munnen ofta och beröm den, gäller även andra kroppsdelar. Borsta/kamma den ibland även om det inte behövs så att den vänjer sig. En eurasiervalp behöver ha mycket social träning när den är valp, den mentala miljön avgör hur den ska uppfatta och tolka sina sinnesintryck framöver. Det som händer valpen blir inpräglad, bestående och självklart. Låt därför valpen vara med om positiva upplevelser så att den blir självsäker och harmonisk. Överdriv dock inte utan ta med din valp på det som ingår i ditt dagliga liv, att få följa med i bilen till affären och vara i bilen själv en stund är bara det en nyttig upplevelse.

Se till att valpen träffar äldre harmoniska hundar, ser andra djur, upplever olika miljöer, olika dofter, olika människor och annat som den sen ska träffa i sin vardagliga miljö. Dock inte allt på en gång utan i väl avvägda mängder anpassade till valpens mentala förutsättningar att ta till sig nya intryck och smälta dem.

Var trygg med din valp, delta inte med den utan tillrättvisa och beröm den och visa vad som är rätt och fel. Reagerar din valp med rädsla mot något så trösta den aldrig utan var neutral. Om du börjar trösta din valp så säger du direkt att "ja visst är detta farligt men matte/husse är här för att rädda dig" och ingen valp eller för den del vuxen hund blir trygg med en ägare som säger att allt är farligt. En trygg eurasierägare får en trygg hund!!

Så börjar vardagen med allt vad det innebär, du ska nu forma din hund till "hur du vill ha den". Vardagssysslor ska fungera och det finns några saker som man som eurasierägare kanske oftare stöter på, ett av dem är kloklippningen som många kan tycka blir ett problem. Många eurasier är lite pipiga och gnälliga, andra kan skrika i högan sky för att man ska klippa klorna. Man behöver inte mer än ta fram klotången så kommer skådespelartalangerna fram. Jag kan nästan lova att de flesta uppfödare har klippt klorna på valparna innan de har åkt och det utan problem, nu kommer man till sin nya flock och där testar en eurasier gärna och utan att ägaren märker det så mycket. Vem bestämmer? Kan jag slippa?

När det så är dags för kloklippningen brukar det visa sig vem som är starkast, hunden eller ägaren och tyvärr så vinner hunden allt för ofta. Därför är det viktigt att du som husse/matte alltid slutför det du har påbörjat oavsett hur hunden låter eller protesterar. Vinner den första gången kommer den att testa ännu mer nästa gång. Det gör inte ont utan det är ett sätt som många eurasier gör för att slippa. Dalta inte, klipp klorna, säg inte så mycket under tiden men beröm den när ni är klar. Som en av våra valpköpare berättade: "I början när vi skulle klippa klorna på vår valp var det total kaos. Han skrek i högan sky, slingrade sig som en ål och till och med kissade ner sig själv (och matte och husse med för den delen) för att slippa ifrån denna i hans tycke olidliga behandling. Men vi fullföljde alltid alla kloklippningar och idag när vår hund, snart tre år ser klotången viftar han glatt på svansen. Han vet ju att han alltid får en köttbulle efteråt!

Detta gäller sedan allt som en eurasier kan känna lite olust till, t ex. veterinärbesök – ta upp din hund och placera den på bordet med bestämd hand, dalta inte.

Promenader

En eurasievalp behöver inte gå på promenad, den behöver uppleva nya saker, att umgås med andra hundar och människor, att lära sig gå i koppel m m. Lagom promenad med en valp på 8 veckor är 5 min åt gången (dock flera gånger om dagen), sen kan man öka på 5 minuter för varje månad upp tills den blir 8 månader gammal då en eurasier har vuxit klar på höjden, detta gäller koppelpromenader. Dock kan den givetvis vara lös lite längre stunder och leka, då springer den ju, vilar, springer igen osv. Då den är lös rör den sig på ett annat sätt, det blir mer hopp och skutt men den ska för det inte springa omkring i mer än 10-15 min (gäller när du fått hem din valp) åt gången på promenaden när den är lös, sedan ökar man på efterhand.

Är den lös på gården är det en helt annan sak, då leker den, vilar, leker igen osv, och kan då vara ute längre perioder.

En valp säger **inte** till när det räcker, den hänger på så länge ägaren rör sig och när den sen väl "stupar" av trötthet var det egentligen nog för länge sedan, så vänta inte på att valpen ska visa att den är trött utan avsluta innan dess.

Ingen skidåkning, cykling, drag eller annat hårdare arbete innan hunden är 1 år.

En valp kan visst gå i trappor men det ska inte vara en lekplats och bor du många våningar upp utan hiss så bär du givetvis din valp den första tiden. Dock ska den absolut få gå i trappor för att transportera sig mellan våningarna i ditt hus eller liknande.

Lek med andra hundar

En eurasievalp kan givetvis och ska leka med andra hundar. Låt dem först och främst leka med valpar i sin egen ålder och storlek och låt inte valpen leka tills den stupar utan sätt stopp innan dess.

Vuxna trygga och lugna hundar är också bra att leka med och de är också duktiga uppfostrare. Lägg dig inte i om en vuxen hund uppfostrar din valp så länge det inte blir blodvite, en valp kan skrika och tycka synd om sig själv när den blir tillsagt men sån är livets hårda skola som är nyttigt för dem. När en mamma uppfostrar sina valpar är det inte några "softa metoder" som gäller utan här är det sluta nu som gäller!!

Lämna själv hemma

Jag tror inte eller vill väl egentligen säga att en eurasier inte är svårare att träna till detta än någon annan ras. Däremot så är eurasier väldigt duktiga att "läsa" sin ägare och linda dem runt sitt finger eller snarare sagt tass och det mesta beror nog mer på ägaren än att man har en eurasier.

Hur gör man då för att träna sin eurasiervalp att vara ensam?

När du har fått hem din valp och den känner sig trygg i sin nya miljö och med sin nya familj så är det dags att börja med träningen, alltså ca 1-1½ vecka efter att du har fått hem den.

Vänta inte längre. Det handlar då om några få minuter som man lämnar den själv och man gör det när valpen är trött, aldrig när den nyss har vaknat eller är jättepigg.

Man klär på sig, säger hej då och kommer på en fräs som man alltid använder. Jag säger "stanna, kommer snart" och då vet mina hundar att de inte får följa med. Man gör ingen större affär av att man går som att t ex sätta sig ner och börja kramas och låta allmänt bedrövad över att man ska lämna valpen.

Sen är det viktigt att man lämnar sitt dåliga samvete hemma i garderoben.

Ja, då har man stängt dörren och innanför sitter en ledsen valp som blev ensam. Man går därifrån och struntar i att lyssna så mycket (det dåliga samvetet är hemma vet ni).

Du går därifrån så att inte valpen hör dig, sätt dig gärna ute, gå till tvättstugan, hämta posten etc. Oftast lägger den sig ner och blir tyst när den inte hör dig längre.

Om valpen är tyst efter en liten stund så går man lugnt tillbaks efter ca 5-10 minuter. Om valpen för liv så får man absolut inte gå tillbaks så länge valpen för liv och är ledsen, då får man vänta ytterligare. Det räcker med att valpen har lyckats kalla in dig en gång för att du får jobba ännu mer nästa gång du ska träna detta, "du kom ju när jag ropade" och det har den snabbt snappat upp, för de är smarta, tyvärr var ju inte matte/husse lika smart!!

När du kommer in genom dörren så gör ingen affär av detta även om valpen är sjövild och superlycklig över att du har kommit hem. Var lite nonchalant de första 5-10 minuterna och beröm sedan hunden lugnt och sansat. Inget slänga sig på golvet och vara lika sjövild som valpen för då har du direkt gjort en affär av detta, det var ju något märkvärdigt för annars skulle ju inte matte/husse bete sig så här!!

Träna sedan detta varje dag och trappa successivt upp tiden och jag tror att de flesta av er får en lugn och trygg valp som klarar av att vara själva. Sen ska ju ingen hund vara ensam hemma för länge och det gäller ju oavsett ras.

Jag tror att de flesta väntar för länge innan man börjar denna superviktiga träning, man kanske är ledig under sammanlagt två semesterperioder i familjen och tycker då att detta kan man träna senare och visst kan man göra det men så mycket mera jobb det blir då. Eller att man har hört att en eurasiervalp måste man gå varsamt fram med för de är så känsliga, vilket jag har hört alltför många gånger och ännu värre att man säger de inte kan vara själva, vilket de givetvis kan.

Även fast det nu finns någon person hemma hela dagarna med valpen så kanske du en dag behöver lämna den själv så även här är denna träning jätteviktig, då ska ju inte detta bli ett jätteproblem. Bor

man i lägenhet eller på sådant sätt att det kan störa grannar så berättar man för sina grannar att det kanske kommer att bli lite liv men att man måste träna sin valp och jag tror nog att de flesta förstår.

Olika perioder i valpens/unghundens utveckling

Under sina två första levnadsår händer det mycket i utvecklingen och det finns perioder då man kan ha en eurasier som helt plötsligt börjar bete sig annorlunda än tidigare, viktiga perioder i hundens utveckling och helt normala. Det första halvåret i en hunds liv kännetecknas av ett glatt sinnelag som gör att valpen busar, brottas, leker. I aktiviteterna under andra halvåret kan hunden bli labil i sitt humör och kan börja vakta. Den kan också visa rädsla i situationer som den tidigare inte reagerat på. Den får rangkänslor, den ifrågasätter. Då är det viktigt att vara tydlig mot valpen och befästa goda vanor. Sen kommer trotsåldern med tonårsproblematiken, svårare att koncentrera sig m m. Då är det viktigt att hunden får känna sig behövd och duktig. Då behöver den trygghet och frihet under ansvar. Stora skillnader kan finnas från hund till hund, alla är olika och jämför inte syskon med varandra.

16 veckor – 7 månader

Njut! Hunden är stabil i sitt psyke. Passa på att träna mycket. Gå gärna valpkurs. Signalerna vi ger är viktiga, vilken ton vi använder till valpen osv.

6-12 månader

Den första "stora" saken som händer är att de bli könsmogna och tonårstiden börjar. Könsmognaden är en känsloladdad period. För tikar så får de sitt första löp och för en eurasier kan det vara allt från så tidigt som 5 månaders ålder till dryga året, dock är det vanligaste mellan 6-10 månaders ålder. För hanen händer detta vid ungefär samma ålder och de börjar plötsligt intressera sig för dofter och det motsatta könet på ett annat sätt. Många blir lite halvdöva då det finns så mycket annat intressant att upptäcka här i livet. Vid 8-10 månaders ålder brukar också "spökperioden" infinna sig. Inte på alla men de flesta har en mer eller mindre period av detta. Helt plötsligt så kan brevlådan som har stått där hela tiden vara väldigt mystisk och farlig, kabelvindor efter vägen kan vara stora hot, ja faror lurar lite var stans tycker en ung hund. I denna period är du ganska neutral i dessa situationer, passera utan att göra någon affär och träna inte för att försöka få bort detta. *Ömka inte! Då förstärker du rädslan.* Detta är en normal utvecklig för en ung hund och första klivet in i vuxen världen. Det går över av sig själv bara man inte själv gör en stor grej av detta. Viktigt är dock att visa hunden omtanke och förståelse. Markera tydligt för hunden vad man får göra och vad som inte är tillåtet, men ge gärna alternativ.

11-15 månader

Nästa stora sak som händer är när man får en "tonåring" i familjen, ja man kan verkligen jämföra en människotonåring med en hund i åldern 12-15 månader.

Jag gör som jag vill, kan inte det jag lärt mig tidigare, stora kottar i öronen, tänker inte hälsa på främmande, mina tänder är mina och ingen annan ska titta på dem, ja listan kan göras lång.

Ta det med ro, det går över om du har haft en eurasier som har fungerat bra sen tidigare.

Har man en eurasier som har fallit in i någon av dessa perioder så tycker inte jag att man ska åka på utställning om man har den ambitionen. Låt denna tid passera utan en massa överdriven träning för att man tror att man kan träna bort det, för det kan man inte, detta är en period som man måste gå igenom och som försvinner av sig själv. För mycket träning för att träna bort detta kan ge motsatt effekt senare i hundens liv. Tänk er tonåring och på hur mycket som går in i deras kontor.

Det är också en ålder som många tycker att ens eurasier är mager, den byter päls från valppäls till vuxenpäls vilket kan vara rätt omfattande pälsmängder. Ofta tar det lite tid att komma i päls igen.

Utseendemässigt kan detta vara en "ful" ålder och de är gånliga och smala.

14-18 månader

Hunden är mycket målinriktad, har bättre koncentrationsförmåga och har ett stort behov av att känna sig duktig. Viktigt att du som hundägare tänker på trygghet och ge uppgifter som hunden klarar av. Öka kraven eftersom hunden måste lära sig att lyda ordentligt. Den ska kunna koncentrera sig längre stunder. Ska kunna gå i koppel ordentligt. Spårträning brukar vara bra i denna period. Ge den en meningsfull tillvaro och bra aktiviteter. Säg ifrån ordentligt när hunden är olydig.

17-24 månader

Psykisk mognad och pubertet. I vilt tillstånd försöker nu djuren mäta sig med andra och söka en partner. Testar dominans. Viktigt här är att befästa ledarskapet. Unghunden kan förvandlas till en riktig slyngel och börja med olika tokigheter. Hundmöten kan bli besvärliga. Om du ej fått ordning på hunden innan kan den här perioden bli riktigt besvärlig. Nya rädslor kan komma. Under denna period så händer också mycket och de kan byta sätt från vecka till vecka, trotsig en vecka, en ängel nästa. De börjar nu närma sig vuxen ålder och kan vara väldigt olika från vecka till vecka, allt från att trotsa och tycka den är mer vuxen än den är till att man ser lugnet och förståndet börjar växa, dock faller det nog inte helt på plats förrän vid två års ålder. När den väl har passerat dessa två "större" perioder i livet så kommer det och går småperioder i hundens liv då den under kortare perioder faller tillbaka och betar sig lite annorlunda

Passerat 24 månader

Så har hunden blivit 2 år, hunden börjar bli vuxen och blir mer trygg i sig själv ju mer positiva erfarenheter den får. Detta är en period då man får se "frukten" av vad man gjort tidigare, man kan njuta av att de kan gå lös, de kommer när man ropar, de håller sig omkring en osv.

Visst kan de första två åren innebära en hel del jobb men så är det oavsett vilken ras man väljer. Att ha en eurasier vid sin sida är en njutning som endast eurasierägare är förunnat. En eurasier är inte bara vacker att se på utan är verkligen en njutning att äga.

En eurasier är en hund som enligt standarden ska vara reserverad, eller ett bättre uttryck tycker jag är *ointresserad av främmande*. Det är inte en ras som slänger sig runt halsen på allt och alla, dock finns en och annan eurasier som kan vara mer glad och framåt än genomsnittet. Även om de har ett ointresse i främmande så måste de lära sig att bli hanterade av främmande och att hälsa. En del hälsar frivilligt och har inga större problem med att låta sig hanteras av vare sig veterinär, domare vid utställning eller av främmande på besök, medan andra måste man visa vägen och tala om vad man vill att den ska göra. Den behöver inte älska situationen men ska bete sig bra och acceptera det du vill att den ska göra i dessa situationer.

Att jaga eller inte jaga

Jaktlust är inte önskvärt hos eurasier men visst finns det en och annan eurasier med mer jaktlust än vad man skulle önska. Men hur är det med träningen, kan vi få våra hundar att inte jaga?

Visst, jag helt övertygad om det men i nästan alla eurasier finns det lite jaktinstinkt men sedan beror det nog lite på oss ägare hur mycket vi tillåter att detta kommer fram i vår egen hund.

Först och främst ha din valp lös så mycket som möjligt (glöm dock inte koppelträningen) och ha godis med dig som du visar din hund när ni börjar promenaden/eller där du har den lös. Kalla in din valp ofta och ge den växelvis bara ett beröm/kram och godis, visa att du är nöjd med det den utför.

När de börjar komma upp i åldern 7-10 månaders ålder så kommer du att upptäcka att din valp/unghund inte längre lyssnar så bra och mitt råd är då att du använder kopplet till 100%. Inte alla eurasier sticker iväg i denna ålder men om den gör det och har stängt öronen så låt den inte vara lös mer än i inhägnade områden.

Samma sak gäller och om inte ännu mer när den kommer in i sin riktiga "tonårsperiod" som brukar komma omkring 12 -15 månader ålder. Då är kottarna större än någonsin och släpper inte igenom något som de inte vill höra.

Då är det kopplet som gäller till 150% och tillåt aldrig din hund att få chansen att sticka iväg. Även om hunden inte har så hög jaktinstinkt så kan man i denna ålder lära sig mycket som de inte ska lära sig. Att jaga är ju riktigt skoj och lyckas de då få "valuta" för att de sticker så kan de också fortsätta med det även om de har kommit ur sin "tonårstid/trotsperiod".

Har den däremot inte fått chansen att jaga är möjligheterna stora att din vuxna hund inte kommer att ha några sådana idéer om att dra efter vilt.

Hur är det då med det dåliga samvetet! Jag har fått höra många gånger att "ja men min hund måste ju få springa lös och få springa av sig". Varför det? kan du inte aktivera din hund på annat sätt under denna period? Ta chansen och gör andra saker istället, jag lovar att du har så mycket igen om du inte tillåter din hund att misslyckas när den får vara lös.

Hur vet jag då att min hund har kommit ur denna period? Enkelt, den börjar tycka att du är intressant igen och den lyssnar. Jag lovar du ser skillnaden.

Visst går det att träna sin hund att inte sticka ändå men detta är trots allt en ganska enkel metod som alla klarar av och jag lovar du har så mycket igen senare om du gör så här. Kort och gott låt den inte misslyckas och ha inte dåligt samvete för att din hund inte får vara lös, den har ju all tid i världen att kunna vara lös resten av sitt liv om du har kontroll på den och den lyssnar på dig.

Slutligen

Dalra aldrig med en eurasier utan stötta den i de situationer den känner sig tveksam till, de är otroligt duktiga att spela på sin husse/mattes känslor för att många gånger slippa undan. En eurasier kan låta, gapa och verkligen visa sitt misstykke i saker och ting som den inte tycker att den vill vara med om, men som ägare till en eurasier är det otroligt viktigt att vara en klar och stark ledare som visar vad som är okej eller inte. Eurasiern är en riktig teaterapa och spelar gärna ut allt den kan för att du ska tycka synd om den.

De är inte känsligare än någon annan ras men är däremot bra mycket bättre skådespelare än många andra raser. Var trygg som ägare så blir också din eurasier trygg som hund!

Glöm inte att en eurasier är en hund som inte älskar allt och alla, som ibland väljer vem de vill hälsa på. Några meningar från rasstandarden: "En eurasier skall vara självmedveten, lugn och balanserad med hög retningströskel. Den har stark bindning till sin familj och kan vara reserverad mot främmande personer utan att vara aggressiv".

Om du får problem eller om det är något du undrar över, tveka inte att ta kontakt, först och främst med din uppfödare för hjälp och råd, i andra hand någon annan uppfödare eller rasklubben.

Marita Carlstedt/Kennel Leionspitz

(Texten får inte användas i andra sammanhang utan skribentens tillåtelse)

